

Ambulatorinių slaugos ir
akušerijos ankstyvosios
intervencijos paslaugų šeimoms
teikimo reikalavimų ir šių
paslaugų išlaidų apmokėjimo
Privalomojo sveikatos
draudimo fondo biudžeto
lėšomis tvarkos aprašo
14 priedas

ANTENATALINĖS RIZIKOS VERTINIMAS NĖŠČIOSIOMS

VIZITO DATA:	Nustatytas rizikos lygis:
VIZITO NR. :	
ŠLS VARDAS PAVARDĖ:	
NĖŠČIOSIOS VARDAS PAVARDĖ:	
Nėštumo laikotarpiu vyksta dideli fiziniai ir psichologiniai pokyčiai bei moters prisitaikymas prie būsimo mamos vaidmens, pasiruošimas motinystės atsakomybės priėmimui, reikalavimai sau pačiai. Bloga psichologinė adaptacija gali turėti neigiamą įtaką ne tik motinos sveikatai, jos būsimam santykiui su kūdikiu, bet ir su aplinkiniais žmonėmis. Todėl svarbu nustatyti emocinius sutrikimus ir suteikti reikiamą pagalbą moterims nėštumo metu, taip užkertant kelią vėlesnėms problemoms jau gimus vaikui. Rizikos faktoriai: 1. Emocijų ir elgesio sutrikimai. 2. Patirtys vaikystėje. 3. Santykiai su partneriu ir tėvais.	

ANTENATALINĖS (PSICHOSOCIALINĖS) RIZIKOS KLAUSIMYNAS	
1. Ar yra buvęs laikotarpis, kai dvi savaites ar ilgiau, jautėtės ypač prislėgta, nelaiminga ar depresiška?	☐ Taip (5); ☐ Ne (pereikite prie 1.c.) (0).
1. a. Ar šios emocijos trukdė jūsų darbui, santykiams su draugais ar šeima?	☐ Visiškai ne (1); ☐ Nepasakyčiau (2); ☐ Šiek tiek (3); ☐ Gana dažnai (4); ☐ Visada (5).
1. b. Ar šios emocijos vertė ieškoti profesionalios pagalbos?	☐ Taip, psichologo (5); ☐ Taip, psichiatro (5); ☐ Taip, šeimos gydytojo (5); ☐ Ne (0).
Ar dėl to teko vartoti medikamentus?	Jei taip, kokius? _____
1. c. Ar turite kokių nors kitų psichikos sveikatos problemų? (pvz., valgymo sutrikimai, psichozė, bipolinė liga, šizofrenija).	Jei taip, kokių? _____
2. Ar jūsų santykiai su partneriu yra emociškai palaikantys?	☐ Taip, labai (1); ☐ Gana dažnai (2); ☐ Iš dalies (3); ☐ Nepasakyčiau (4);

	☐ Visiškai ne (5); ☐ Neturiu partnerio (5).
3. Ar per pastaruosius 12 mėn. patyrėte pokyčių ar netekčių, tokių kaip išsiskyrimas, smurtas artimoje aplinkoje, darbo praradimas, netektis ir kt.?	☐ Taip (5); ☐ Ne (pereikite prie 4 klausimo) (0), Jei taip, kokių? _____
3. a. Ar patirti pokyčiai/netektys jus paveikė?	☐ Visiškai ne (1); ☐ Nepasakyčiau (2); ☐ Šiek tiek (3); ☐ Gana daug (4); ☐ Labai (5).
4. Ar apskritai laikytumėte save nerimaujančia?	☐ Visiškai ne (1); ☐ Nepasakyčiau (2); ☐ Šiek tiek (3); ☐ Gana dažnai (4); ☐ Visada (5).
5. Apskritai, ar jūs susinervinate, jei jūsų gyvenime nėra tvarkos? (pvz., ta pati rutina).	☐ Visiškai ne (1); ☐ Nepasakyčiau (2); ☐ Šiek tiek (3); ☐ Gana dažnai (4); ☐ Visada (5).
6. Ar manote, kad turėsite žmonių, į kuriuos galėsite kreiptis pagalbos dėl savo kūdikio?	☐ Visiškai ne (5); ☐ Nepasakyčiau (4); ☐ Šiek tiek (3); ☐ Gana dažnai (2); ☐ Visada (1).
7. Ar patyrėte emocinio smurto vaikystėje?	☐ Taip (5); ☐ Ne (0).
8. Ar jūs kada nors patyrėte seksualinę ar fizinę prievartą?	☐ Taip, seksualinę (5); ☐ Taip, fizinę (5); ☐ Ne(0).
9. Ar vaikystėje jautėte mamos emocinį palaikymą?	☐ Neturiu mamos (5); ☐ Visiškai ne (5); ☐ Nepasakyčiau (4); ☐ Šiek tiek (3); ☐ Gana dažnai (2); ☐ Visada (1).
BALŲ SUMA*	
<i>Keletas papildomų klausimų</i>	
Ar jaučiatės saugi su dabartiniu savo partneriu?	☐ Visiškai ne ☐ Nepasakyčiau ☐ Šiek tiek ☐ Gana dažnai ☐ Visada ☐ Neturiu partnerio
Ar manote, kad jums (ar jūsų partneriui) gali kilti problemų dėl narkotikų ar alkoholio?	☐ Visiškai ne ☐ Nepasakyčiau ☐ Šiek tiek ☐ Gana dažnai ☐ Visada
Ar turite kitų rūpesčių, apie kuriuos šiandien norėtumėte pakalbėti?	

*Vertinimas:

- Iš viso yra 12 atsakymų, kuriuos įvertiname balais.
- Kiekvienas atsakymo variantas vertinamas nuo 0 iki 5 balų. Atsakymų įverčiai parašyti ties atsakymų variantais, skiriamą balą įrašykite dešiniausiame stulpelyje, pabaigoje visus balus sudėkite. Galima balų suma nuo 5 iki 60.
- Surinkus 23 ir daugiau balų, moters antenatalinė (psichosocialinė) rizika vertinama kaip didelė, reikalingas tolesnis detalesnis jos ištyrimas ir pagalbos planavimas.

RIZIKOS LYGIAI:

0	• Moteris neturi jokių elgesio ar emocijų sutrikimų. • Nepasitaikė, kad moteris jaustų prislėgtą nuotaiką, nelaimingumą dvi savaites ir ilgiau. • Nevartojo jokių psichiką veikiančių medikamentų. • Santykiai su partneriu yra emociškai palaikantys. • Moteris neturi priklausomybių. • Vaikystėje moteris nepatyrė jokio smurto ar prievartos. • Moteris neturi elgesio ar emocijų sutrikimų.
1	• Moteris yra turėjusi žalingų įpročių, kurių šiuo metu neturi. • Pasitaikė, kad moters jaučiama prislėgtą nuotaiką, nelaimingumas truko dvi savaites ir ilgiau, tačiau kitoms veikloms tai netrukdė. Nevartojo jokių psichiką veikiančių medikamentų. • Santykiai su partneriu yra emociškai palaikantys. Tačiau moteris ne visada turės žmonių, kurie galėtų pagelbėti dėl kūdikio priežiūros. • Moteris šiuo metu neturi jokių elgesio ar emocijų sutrikimų arba anksčiau jų turėjo, gavo (gauna) pagalbą ir paslaugas ir suvaldė situaciją. • Vaikystėje moteris patyrė emocinį smurtą.
2	• Moteris turi žalingų įpročių. Nėštumo metu nėsčioji epizodiškai rūko, vartoja alkoholį/narkotikus. Nėsčioji turėjo priklausomybių, yra atkryčio grėsmė. • Pasitaikė, kad moters jaučiama prislėgtą nuotaiką, nelaimingumas truko dvi savaites ir ilgiau, tačiau kitoms veikloms tai trukdė nedaug. Yra vartojusi psichiką veikiančius medikamentus. • Santykiai su partneriu nėra emociškai palaikantys. Moteris ne visada turės žmonių, kurie galėtų pagelbėti dėl kūdikio priežiūros. • Moteris turi psichikos sveikatos problemų, pastebimos depresyvos nuotaikos, mintys apie savižudybę. • Vaikystėje moteris patyrė emocinį smurtą.
3	• Moteris turi žalingų įpročių, kuriuos ignoruoja net nėštumo metu. Reguliariai rūko ar vartoja alkoholį/narkotikus nėštumo metu. • Pasitaikė, kad moters jaučiama prislėgtą nuotaiką, nelaimingumas truko dvi savaites ir ilgiau bei trukdė kitoms veikloms. Moteris nevartojo psichiką veikiančius medikamentus. • Santykiai su partneriu nėra emociškai palaikantys. Moteris visiškai neturės žmonių, kurie galėtų pagelbėti dėl kūdikio priežiūros. • Moteris patyrė emocinį smurtą vaikystėje, yra patyrusi ir seksualinę ar fizinę prievartą. • Moteris turi psichikos sveikatos problemų. • Akivaizdūs rizikingos elgsenos požymiai (depresija, suicido bandymas, pasikartojantis save žalojantis elgesys). Moteris turi elgesio ar emocijų sutrikimų, juos ignoruoja.

Pageidaujama, kad klausimyną užpildytų pati moteris savarankiškai, nesitardama su aplinkiniais (išskyrus atvejus, kuomet moteris nemoka ar sunkiai skaito lietuviškai)